

შპს „თბილისი ჰუავეი
ტექნოლოჯის კო.“

2018 წლის ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს KPMG Georgia
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, 4, თავისუფლების მოედანი
თბილისი, საქართველო, 0105
ტელეფონი: +995 322 93 57 13
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“-ს აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მითითებული თარიღისთვის დასრულებული წლისთვის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს, და მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ები) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის თავში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და საქართველოში არსებული ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტის ეთიკური მოთხოვნების გათვალისწინებით, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს წარმოადგენს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს ხელმძღვანელობის ანგარიშზე. ხელმძღვანელობის ანგარიში ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს ჩვენთვის წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ მტკიცებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვას მას შემდეგ, რაც ის ხელმისაწვდომი გახდება და, შესაბამისად, იმის განსაზღვრას არის თუ არა „ხელმძღვანელობის ანგარიში“ არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნასთან მიმართებაში, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს.

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 2

„ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვისას, ჩვენ გამოგვაქვს დასკვნა იმასთან დაკავშირებით:

- შეესაბამება თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებას და ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ და მასთან შესაბამისობაში მყოფ ყველა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიანად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს „კომპანიის“ უნარი, განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, საჭიროებისამებრ გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის აღნიშნული პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს „კომპანიის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს ოპერაციები, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული ქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მიმოხილვაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობებს ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ას-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას;

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებული სააღრიცხვო შეფასებების და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების მიზანშეწონილობაზე, ასევე მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით განუსაზღვრელობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ საქმიანობის უწყვეტობის უნარი. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით განუსაზღვრელობას, მოგვეთხოვება, რომ აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის ახსნა-განმარტებით შენიშვნაზე ან, ამგვარი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნის არაადეკვატურობის შემთხვევაში, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენ მიერ აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „კომპანია“, შეწყვიტოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი შედეგების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში შიდა კონტროლის მექანიზმებში აღმოჩენილი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
28 მარტი, 2019 წელი

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებული სააღრიცხვო შეფასებების და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების მიზანშეწონილობაზე, ასევე მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნი, აქვს თუ არა ადგილი არსებით განუსაზღვრელობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ საქმიანობის უწყვეტობის უნარი. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით განუსაზღვრელობას, მოგვეთხოვება, რომ აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის ახსნა-განმარტებით შენიშვნაზე ან, ამგვარი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნის არაადეკვატურობის შემთხვევაში, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენ მიერ აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „კომპანია“, შეწყვიტოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი შედეგების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში შიდა კონტროლის მექანიზმებში აღმოჩენილი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
28 მარტი, 2019 წელი

შპს „თბილისი ჰუბი ტექნოლოჯის კო.“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	550	688
გრძელვადიანი აქტივები		550	688
მარაგები		227	202
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		-	368
სასესხო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ	16(ბ)(ii)	826	-
სახელმეკრულებო აქტივები	6(გ)	3,431	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	8,303	4,677
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	580	5,041
მიმდინარე აქტივები		13,367	10,288
სულ აქტივები		13,917	10,976
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	333	333
გაუნაწილებელი მოგება	14	6,892	5,892
სულ კაპიტალი		7,225	6,225
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	5,963	4,751
სახელმეკრულებო ვალდებულებები	15	516	-
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		213	-
მიმდინარე ვალდებულებები		6,692	4,751
სულ ვალდებულებები		6,692	4,751
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		13,917	10,976

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2018 წლისათვის

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017*
შემოსავალი	6	12,230	18,281
მომსახურების თვითღირებულება	7	(9,367)	(9,168)
მთლიანი მოგება		2,863	9,113
გაყიდვის და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(3,480)	(6,408)
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე	16(ბ)(ii)	1,195	(1,475)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		58	352
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან		636	1,582
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	9	364	(303)
მოგება დაბეგვრამდე		1,000	1,279
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	-	-
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი		1,000	1,279

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. შესადარისი ინფორმაცია ასევე ასახულია „ახალი გაუფასურების ზარალი“ ერთეულის ქვეშ. იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 28 მარტს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

იუ ჰანფენგ
გენერალური დირექტორი

ჩანგ ჯინგ
ფინანსური დირექტორი

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2018 წლისათვის

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017*
შემოსავალი	6	12,230	18,281
მომსახურების თვითღირებულება	7	(9,367)	(9,168)
მთლიანი მოგება		2,863	9,113
გაყიდვის და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(3,480)	(6,408)
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) საფაქრო მოთხოვნებზე და სახელმწიფოებრივი აქტივებზე	16(ბ)(ii)	1,195	(1,475)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		58	352
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან		636	1,582
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	9	364	(303)
მოგება დაზღვევამდე		1,000	1,279
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	-	-
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი		1,000	1,279

* კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდის შედეგად, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. შესაძარისი ინფორმაცია ასევე ასახულია „ახალი გაუფასურების ზარალი“ ერთეულის ქვეშ. იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 28 მარტს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

იურე პანჩენკო
 გენერალური დირექტორი

რინა ჯინგ
 ფინანსური დირექტორი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და განთავსებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10-43 გვერდებზე.

შპს „თბილისი ჰუბი ტექნოლოჯის კო.“
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 2018 წლისათვის

'000 ლარი	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	333	4,613	4,946
სულ სრული შემოსავალი			
მოგება წლის განმავლობაში	-	1,279	1,279
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	1,279	1,279
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	333	5,892	6,225
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	333	5,892	6,225
სულ სრული შემოსავალი			
მოგება წლის განმავლობაში	-	1,000	1,000
მთლიანი სრული მოგება წლის განმავლობაში	-	1,000	1,000
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	333	6,892	7,225

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		8,391	29,312
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(7,350)	(16,336)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(3,589)	(3,402)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		(2,548)	9,574
გადახდილი პროცენტი		-	(783)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	(24)
სხვა გადახდილი გადასახადები		(961)	(3,242)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(3,509)	5,525
 ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული ამონაგები		-	102
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(106)	(243)
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები		(1,766)	-
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების დაფარვა		1,052	-
გაცემულ სესხებზე პროცენტის დაფარვა		6	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(814)	(141)
 ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობებიდან			
სესხების და კრედიტების დაფარვა		-	(3,153)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		-	(3,153)
 წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(4,323)	2,231
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		5,041	2,505
ვალუტის კურსის ცვალებადობის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(138)	305
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	13	580	5,041

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	11	13. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	21
2. მომზადების საფუძველი	11	14. კაპიტალი და კაპიტალის მართვა	21
3. სამუშაო და ანგარიშგების ვალუტა	11	15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	22
4. შეფასებების და მსჯელობების გამოყენება	12	16. სამართლიანი ღირებულება და რისკის მართვა	22
5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში	13	17. პირობითი და სხვა ვალდებულებები	29
6. შემოსავალი	15	18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	29
7. მომსახურების თვითღირებულება	19	19. შეფასების საფუძველი	30
8. გაყიდვების და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	30
9. წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	19	21. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	43
10. მოგების გადასახადი	20		
11. ძირითადი საშუალებები	20		
12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	21		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(ა) საქართველოს ბიზნეს გარემო

„კომპანიის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, „კომპანია“ დამოკიდებულია საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზრები ჯერ კიდევ განვითარების ეტაპზეა და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „კომპანიის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(ბ) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“ (შემდგომში „კომპანია“) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნდა 2008 წლის 20 მაისს და მისი იურიდიული მისამართია: ვაჟა-ფშაველას გამზირი №71, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, 0186 თბილისი, საქართველო. საიდენტიფიკაციო კოდია 204542272.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საქართველოში ადგილობრივი მობილური ოპერატორი კომპანიებისთვის სატელეკომუნიკაციო ქსელის, მოწყობილობების ინსტალაციის, პროგრამული უზრუნველყოფის განახლებისა და მიმდინარე ტექნიკურ მომსახურებებს.

„კომპანიის“ საქმიანობა მჭიდროდ უკავშირდება შპს ჰუავეი ინვესტმენტ ენდ ჰოლდინგ კო.-ს („ჰუავეი“) ხელმძღვანელობის ქვეშ არსებული ჯგუფის მოთხოვნებს, რომელიც მისი საბოლოო მშობელი კომპანიაა, და მდებარეობს შენჩენში (ჩინეთი). „ჰუავეი“ კერძო კომპანიაა, რომელიც მთლიანად მისი თანამშრომლების მფლობელობაშია.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-18 შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად.

ეს არის კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ანგარიშგება სადაც გამოყენებულია ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ და ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

3. სამუშაო და ანგარიშგების ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტას წარმოადგენს. შესაბამისად, მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს სავალუტო ერთეულამდე, თუ სხვაგვარად არ იქნება მითითებული.

4. შეფასებების და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფასს-ებთან შესაბამისობაში, რაც ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაზე და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებებისა და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაში კრიტიკული მსჯელობების და ასევე იმ ვარაუდებისა და შეფასებებთან დაკავშირებული უზუსტობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 6 (დ) - ნაკისრი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები; და
- შენიშვნა 16 (ბ)(ii) - საკრედიტო რისკი.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, „კომპანია“ შეძლებისდაგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა პირველ დონეში შემავალი მონაცემებისა, რომლებიც თვალსაჩინოა როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივის ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„კომპანია“ მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აღიარებს, რა დროსაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ მოცემულია შენიშვნაში 16(ა) – *საანგარიშგებო კლასიფიკაცია და სამართლიანი ღირებულება*.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

კომპანიამ ფასს 15 (იხ. (ა)) და ფასს 9 (იხ. (ბ)) თავდაპირველად 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. რიგი სხვა ახალი სტანდარტებიც შევიდა ძალაში 2018 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი ზეგავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

კომპანიის მიერ ამ სტანდარტების გამოყენებისას შერჩეული გადასვლის მეთოდებიდან გამომდინარე, შესადარისი ინფორმაცია მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებში არ არის გადაანგარიშებული ახალი სტანდარტების მოთხოვნების ასახვის მიზნით, გარდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე მიღებული გაუფასურების ზარალის ცალკე ასახვისა (იხ. (ბ)).

(ა) ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. მან ჩაანაცვლა ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და ამასთან დაკავშირებული ახსნა-განმარტებები. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც მომხმარებელს გადაეცემა საკუთრების უფლება საქონელზე ან მომსახურებაზე. საკუთრების გადაცემის მომენტის დასადგენად - დროის გარკვეულ მომენტში თუ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში - სჭირდება განსჯა.

კომპანიამ დაიწყო ფასს 15-ის გამოყენება კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით (პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გარეშე). მოცემული სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა აღიარდება 2018 წლის 1 იანვარს. შესაბამისად, 2017 წელს წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული - ანუ, წარმოდგენილია, როგორც ზემოთ ნახსენებია, ბასს 18-ში, ბასს 11-ში და მსგავს ახსნა-განმარტებებში. დამატებით, ფასს 15-ის განმარტებითი მოთხოვნები არ არის ზოგადად გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 15-ს არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე შემოსავლის წყაროებთან მიმართებაში (იხ. შენიშვნა 6), მაშასადამე ფასს 15-ზე გადასვლას არ ჰქონია გაუნაწილებელ მოგებაზე გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. დამატებით, არ ყოფილა არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებზე იმავე წლის ბოლოს.

დამატებითი ინფორმაციისთვის კომპანიის შემოსავლების აღიარებასთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ იხილეთ შენიშვნა 6(დ).

(ბ) ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 აწესებს ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების, და ზოგიერთი არა-ფინანსური აქტივების შესყიდვა/გაყიდვის ხელშეკრულებების, აღიარების და შეფასების მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ანაცვლებს ბასს 39-ს *ფინანსური ინსტრუმენტები აღიარება და შეფასება*.

ფასს 9-ს გამოყენების შედეგად, კომპანიამ შესაბამისი კორექტირებები შეიტანა ბასს 1-ში *ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა*. ეს კორექტირება მოითხოვს, რომ ფინანსური აქტივების გაუფასურება მოგება ან ზარალის უწყისში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახული იყოს ცალკე კატეგორიად. ადრე კომპანიის მიდგომა იყო სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების „გაყიდვის და ადმინისტრაციულ ხარჯებში“ ასახვა. შედეგად კომპანიამ მოახდინა 1,475 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალის რეკლასიფიკაცია, აღიარებული ბასს 39-ს მიხედვით „გაყიდვის და ადმინისტრაციულ ხარჯებში“, გადატანილი იქნა „გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე“ კატეგორიაში მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

დამატებით, კომპანია იყენებს შესაბამის კორექტირებებს ფასს 7 *ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები* -ზე, რომლებიც გამოიყენება 2018 წლის განმარტებითი შენიშვნებში, მაგრამ არ იყო ზოგადად გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 9-ს არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე სახელშეკრულებო აქტივებთან (იხ. შენიშვნა 6(გ)) და სავაჭრო მოთხოვნებთან (იხ. შენიშვნა 12) დაკავშირებით, მაშასადამე, ფასს 9-ზე გადასვლას არ ჰქონია გავლენა გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

კომპანიის გაუფასურებასთან დაკავშირებით გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 5(ბ)(ii).

(i) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა

ფასს 9 მოიცავს სამ ძირითად კლასიფიკაციის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისათვის: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფასს 9-ს მიხედვით ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ძირითადად დაფუძნებულია იმ ბიზნეს მოდელზე რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივის სამართავად და მის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე. ფასს 9 აუქმებს ბასს 39 -ს დროს გამოყენებულ კატეგორიებს როგორცაა ხანდაზმულობის ვადის მიხედვით, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად ხელმისაწვდომი. ფასს 9-ს მიხედვით, ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, სტანდარტის მიზნებისთვის არ განცალკევდება. ნაცვლად ამისა, კლასიფიკაციის მიზნებისათვის ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი როგორც ერთი მთლიანობა.

ფასს 9 ძირითადად ინარჩუნებს ბასს 39-ში არსებულ მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და აღრიცხვასთან მიმართებაში.

ფასს 9-ს გამოყენებას არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკებზე.

ახსნა-განმარტებებს თუ როგორ აღრიცხავს და აკლასიფიცირებს კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს, აღრიცხავს ცვლილებებს და შესაბამის მოგებასა და ზარალს ფასს 9-ს მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 16(ბ)(ii)-სა და 20(თ)-ში. მოცემული ცხრილი იძლევა ახსნა-განმარტებას საწყის სააღრიცხვო კატეგორიებზე ბასს 39-ს მიხედვით, და ახალ სააღრიცხვო კატეგორიებზე ფასს 9-ს მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ფასს 9-ს გამოყენების გავლენა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით უკავშირდება მხოლოდ ახალ გაუფასურების მოთხოვნებს.

'000 ლარი	შენიშვნა	თავდაპირველი		საწყისი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ს მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ს მიხედვით
		კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ს მიხედვით		
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	4,677	4,677
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	5,041	5,041
სულ ფინანსური აქტივები				9,718	9,718

'000 ლარი	შენიშვნა	თავდაპირველი		საწყისი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ს მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ს მიხედვით
		კლასიფიკაცია ბასს 39-ს მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ს მიხედვით		
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,351	2,351
სულ ფინანსური ვალდებულებები				2,351	2,351

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები რომლებიც ბასს 39-ს მიხედვით კლასიფიცირებული იყო როგორც სესხები და მოთხოვნები ეხლა კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით.

(ii) ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9 ანაცვლებს ბასს 39-ს „გაწეული ზარალის“ მოდელს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (მსზ) მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ვრცელდება ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ სახელშეკრულებო აქტივებზე და ვალის ინვესტიციებზე, მაგრამ არა ინვესტიციებზე კაპიტალის ინსტრუმენტებში. ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალი აღიარდება უფრო ადრე ვიდრე ბასს 39-ის გამოყენებისას - იხ. შენიშვნა 20(ი)(i).

ფასს 9-ის გაუფასურების მოდელის მიზნებისათვის აქტივების გაუფასურების ზარალი მოსალოდნელია გაიზარდოს და გახდეს უფრო არასტაბილური. კომპანიამ დაადგინა, რომ ფასს 9-ს გაუფასურების მოთხოვნების გამოყენება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არ იწვევს გაუფასურების რეზერვის ზრდას.

დამატებითი ინფორმაცია თუ როგორ აფასებს კომპანია გაუფასურების რეზერვს აღწერილია შენიშვნა 16(ბ)(ii) და შენიშვნა 20(ი)-ში.

6. შემოსავალი

ფასს 15-ს თავდაპირველი გამოყენების გავლენა კომპანიის კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ შემოსავალზე აღწერილია შენიშვნა 5(ა)-ში.

(ა) შემოსავლის წყაროები

'000 ლარი	2018	2017
კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი	12,230	18,281

(ბ) კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლები

ცხრილში მოცემულია საქართველოში კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალის ჩაშლა ძირითადი მომსახურების ხაზების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით.

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

'000 ლარი	2018	2017
ძირითადი მომსახურების ხაზები		
ქსელის ტექნიკური მომსახურება	6,012	5,742
აპარატურის ინსტალაცია, ექსპლოატაციაში გაშვება და ინტეგრაცია	3,608	6,316
გაყიდვების მხარდამჭერი მომსახურება	1,701	-
პროგრამული განახლების ინსტალაცია	420	1,055
ტრენინგი	417	117
საგარანტიო მომსახურება	72	5,051
	12,230	18,281
შემოსავლის აღიარების ვადები		
პროდუქტები და მომსახურება გადაცემული დროის მანძილზე	11,810	17,226
პროდუქტები და მომსახურება გადაცემული დროის გარკვეულ მონაკვეთში	420	1,055
შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	12,230	18,281

(გ) სახელშეკრულებო ნაშთები

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ვალდებულებებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
მოთხოვნები რომლებიც შედის „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	12	7,641	4,488
სახელშეკრულებო აქტივები		3,431	106
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	15	(516)	(227)

სახელშეკრულებო აქტივები ძირითადად უკავშირდება კომპანიის უფლებებს მიიღოს შესრულებული (მაგრამ არა დარიცხული) სამუშაოს, ანგარიშგების თარიღისთვის გაწეული პროგრამული განახლების და შეკეთების მომსახურების, ანაზღაურება. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო აქტივების ოდენობაზე გავლენა იქონია გაუფასურების რეზერვმა 515 ათასი ლარის ოდენობით. სახელშეკრულებო აქტივები გადადის მოთხოვნებში როდესაც უფლებები ხდება უპირობო. ეს როგორც წესი ხდება მაშინ როდესაც კომპანია კომერციულ ინვოისს გასცემს კლიენტზე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები ძირითადად უკავშირდება კლიენტებზე შესრულებული სამუშაოს წინსწრებით გაცემულ კომერციულ ინვოისებს და რომლებისთვისაც შემოსავალი აღიარდება გარკვეული დროის მანძილზე. 227 ათასი ლარის ოდენობის თანხა პერიოდის დასაწყისში აღიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებებში, 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის აღიარებულ იქნა როგორც შემოსავალი.

ინფორმაცია დარჩენილი ნაკისრი ვალდებულებების შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებსაც მოსალოდნელი ვადა 1 წელიწადი ან ნაკლები აქვთ არ არის მოწოდებული, რაც დაშვებულია ფასს 15-ის მიხედვით.

(დ) ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი აღირიცხება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ოდენობის მიხედვით. კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს კლიენტს უფლებებს საკონტრაქტო ან მომსახურეობაზე.

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხის და დროულობის შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით:

მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და დროულობა, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრიდან)	შემოსავლის აღიარება ბასს 18-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრამდე)
ქსელის ტექნიკური მომსახურება	ტექნიკური მომსახურება წარმოადგენს კომპანიის მუდამ მზადყოფნაში არსებულ ვალდებულებას, რომ მიაწოდოს კლიენტებს დისტანციური ტექნიკური მომსახურება, ქსელის და აღჭურვილობის მუშა მდგომარეობის შემოწმება და ქსელის აუდიტორული მომსახურება. კლიენტები, როგორც წესი, იხდიან თვიურად/კვარტალურად თანაბარ ოდენობებს კონტრაქტის ხანგრძლივობის მანძილზე. კონტრაქტები, როგორც წესი, სრულდება 1-2 წელიწადში. ინვოისები, როგორც წესი, გადაიხდება 30 დღის ვადაში.	შემოსავალი, როგორც წესი, აღიარდება დროის მანძილზე მომსახურების მიწოდებასთან ერთად, გასული დროის მითითებით.	თუ კონტრაქტის შედეგები შეიძლება ყოფილიყო საიმედოდ შეფასებული, მაშინ სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდებოდა კონტრაქტის შესრულებული ნაწილის პროპორციული ოდენობით. შესრულების სტადია შეფასებული იქნებოდა გასული დროის მითითებით.

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და დროულობა, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრიდან)	შემოსავლის აღიარება ბასს 18-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრამდე)
აპარატურის მონტაჟი, ექსპლოატაციაში შეყვანა და ინტეგრაცია	ასეთი ტიპის კონტრაქტის მიხედვით, კომპანია აინსტალირებს კლიენტის მიერ ფლობილ აპარატურის აღჭურვილობას კლიენტის ტერიტორიაზე, ამოწმებს მისი ფუნქციების შესაბამისობას გამიზნულთან მიმართებაში და აინტეგრირებს ახალ აღჭურვილობას არსებულ ქსელში. ასეთი ხელშეკრულებების მიხედვით, კომპანია გასცემს კლიენტებზე გარანტიებს შესრულებულ სამუშაოზე. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები გარანტიებისთვის ქვემოთ მოცემულ სექციაში „შემოსავალი საგარანტიო მომსახურებიდან“. ესეთი ხელშეკრულების მიხედვით, კლიენტი აკონტროლებს შესრულებულ სამუშაოს აპარატურის მონტაჟის, ექსპლოატაციაში შეყვანის და ინტეგრირების პროცესში. ასეთი მომსახურება გაიწევა აღჭურვილობაზე, რომელიც უკვე მდებარეობს კლიენტის ტერიტორიაზე და კომპანიის მიერ გაწეული სამუშაო აუზღობესებს კლიენტის მიერ ფლობილი აღჭურვილობის ქმედითუნარიანობას. ინვოისები გაიცემა სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და როგორც წესი უნდა იყოს გადახდილი 30 დღის ვადაში. გასაინვოისებელი თანხები აღიარდება, როგორც სახელშეკრულებო აქტივები.	შემოსავალი და მასთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება დროის განმავლობაში. შემოსავალი აღიარდება ეტაპობრივად „ხარჯი-ხარჯთან“ მეთოდის გამოყენებით. დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება შემოსავალში ან ზარალში გაწევისთანავე. თუ ერთი ხელშეკრულების ფარგლებში შეთანხმებული მომსახურება გაიწევა სხვადასხვა სააღრიცხვო პერიოდებში, მაშინ გადახდილი ოდენობა ნაწილდება შესაბამისი მომსახურების ცალკე-ცალკე აღებული გასაყიდი ფასის მიხედვით. ცალკე-ცალკე გასაყიდი ფასი დგინდება მოსალოდნელ ხარჯებს დამატებული მოგების მარჟის მიდგომის გამოყენებით. თუ კომპანიამ აღიარა შემოსავალი, მაგრამ ჯერ არ არის უფლებამოსილი რომ გასცეს ინვოისი, მაშინ მისი უფლებები ანაზღაურების მიღებაზე აღიარდება, როგორც სახელშეკრულებო აქტივი. სახელშეკრულებო აქტივი გადადის მოთხოვნებში როდესაც გადახდის მიღების უფლება ხდება უპირობო. მიღებული ავანსები შედის სახელშეკრულებო ვალდებულებებში.	თუ კონტრაქტის შედეგები შეიძლება ყოფილიყო საიმედოდ შეფასებული, მაშინ სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდება კონტრაქტის შესრულებული ნაწილის პროპორციული ოდენობით. შესრულების სტადია შეფასებული იყო გაწეული ხარჯების მითითებით. სხვაგვარად, სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ აღდგენადი გაწეული სახელშეკრულებო ხარჯების ოდენობით. სახელშეკრულებო ხარჯები აღიარდებოდა მათ გაწევასთან ერთად. მოსალოდნელი სახელშეკრულებო ზარალი მყისიერად აღიარდებოდა მოგებაში ან ზარალში. მიღებული ავანსები შეტანილი იქნებოდა გადავადებულ შემოსავალში.

შპს „თბილისი ჰუავეი ტექნოლოჯის კო.“
2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და დროულობა, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრიდან)	შემოსავლის აღიარება ბასს 18-ის მიხედვით (მაღაზია 2018 წლის 1 იანვრამდე)
გაყიდვების მხარდამჭერი მომსახურება	გაყიდვების მხარდამჭერი მომსახურება მოიცავს მარკეტინგს და სარეკლამო ღონისძიებებს რომლებიც მიზნად ისახავს „Trading Hub“-ს (კომპანიათაშორისი საწარმო) საქონლის გაყიდვის მაქსიმიზაციას მოცემულ ტერიტორიაზე, და/ან სხვა დაკავშირებული მომსახურებისა რომელზეც მხარეები თანხმდებიან დროდადრო. მომსახურების საკომისიო თითოეული კონტრაქტისთვის არის მომსახურების ხარჯებს დამატებული ფასნამატი.	შემოსავალი ასეთი მომსახურებებისთვის აღიარდება დროის განმავლობაში. თუ მომსახურებები სრულდება ძალიან მოკლე ვადაში, ასეთი მომსახურებებისთვის შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევის დასრულებისას.	თუ კონტრაქტის შედეგები შეიძლება ყოფილიყო საიმედოდ შეფასებული, მაშინ სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდება კონტრაქტის შესრულებული ნაწილის პროპორციული ოდენობით. შესრულების სტადია შეფასებული იქნებოდა გასული დროის მითითებით.
პროგრამული უზრუნველყოფის ინსტალაციის მომსახურება	ასეთი ხელშეკრულებების მიხედვით, კომპანია ახორციელებს პროგრამული უზრუნველყოფის ინსტალაციის მომსახურებას კლიენტებზე. კლიენტი იღებს სარგებელს და ნაკისრი ვალდებულება ითვლება დაკმაყოფილებულად, როდესაც პროგრამული უზრუნველყოფა დაინსტალირებულია. ამ მომენტში გამოიწერება ინვოისები. ინვოისები როგორც წესი გადაიხდება 30 დღის ვადაში.	შემოსავალი აღიარდება დროის იმ მომენტში, როდესაც კლიენტი ჩაიბარებს საქონელსა და მომსახურებას, კომპანიას არ აქვს იურიდიული უფლება მოითხოვოს გადახდა ამ მომენტზე ადრე დასრულებული მომსახურებისთვის.	შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როდესაც საქონლის ან მომსახურების ფლობის რისკები და ანაზღაურება გადაეცემოდა კლიენტს.
ტრენინგი	ასეთი ხელშეკრულებების მიხედვით, კლიენტი თანადროულად იღებს და მოიხმარს საწარმოს მიერ გაწეული მომსახურების სარგებელს მაშინ, როდესაც საწარმო სწევს აღნიშნულ მომსახურებას. ასეთი ხელშეკრულებების მიხედვით, კომპანია მომსახურების სწევს მოკლე ვადაში. ინვოისები გაიცემა სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და, როგორც წესი, გადაიხდება 30 დღის განმავლობაში.	შემოსავალი ასეთი მომსახურებებისთვის აღიარდება დროის განმავლობაში. თუ მომსახურებები სრულდება ძალიან მოკლე ვადაში, ასეთი მომსახურებებისთვის შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევის დასრულებისას.	თუ კონტრაქტის შედეგები შეიძლება ყოფილიყო საიმედოდ შეფასებული, მაშინ სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდება კონტრაქტის შესრულებული ნაწილის პროპორციული ოდენობით. შესრულების სტადია შეფასებული იქნებოდა გაწეული ხარჯების მითითებით.
შემოსავალი საგარანტიო მომსახურებიდან	კომპანია უზრუნველყოფს „განგრძობილ გარანტიას“, როგორცაა 1-3 წლამდე განგრძობილი გარანტია კლიენტებზე აღჭურვილობის მწარმოებელი კომპანიისგან მიღებულ სტანდარტულ გარანტიაზე დამატებით. რადგანაც განგრძობილი გარანტია გაიწევა მესამე მხარეების მიერ უზრუნველყოფილ სტანდარტულ გარანტიაზე დამატებით, ასეთი გარანტია მიჩნეულია, როგორც ცალკე ნაკისრი ვალდებულება. კომპანია არ უზრუნველყოფს კლიენტებს სტანდარტული გარანტიით.	შემოსავალი ასეთი მომსახურებიდან აღიარდება თანაბრად საგარანტიო პერიოდის მანძილზე.	თუ კონტრაქტის შედეგები შეიძლება ყოფილიყო საიმედოდ შეფასებული, მაშინ სახელშეკრულებო შემოსავალი აღიარდება კონტრაქტის შესრულებული ნაწილის პროპორციული ოდენობით. შესრულების სტადია შეფასებული იქნებოდა გასული დროის მითითებით.

7. მომსახურების თვითღირებულება

'000 ლარი	2018	2017
საინჟინრო მომსახურებები	5,791	4,931
პერსონალის ხარჯები	2,228	1,620
როიალტის ხარჯი (შენიშვნა 18(გ))	797	979
საიჯარო ხარჯი	323	330
სამგზავრო ხარჯი	48	37
ცვეთის ხარჯი	26	84
ფრახტის ხარჯი	11	61
სატრანსპორტო საშუალებების ხარჯი	7	696
საოფისე ხარჯი	3	24
სატელეკომუნიკაციო ხარჯი	-	51
სხვა	133	355
	9,367	9,168

8. გაყიდვების და ადმინისტრაციული ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017*
აუტოსორსინგის ხარჯები	988	2,519
პერსონალის ხარჯი	699	2,777
იჯარის ხარჯი	362	130
ცვეთის ხარჯი	326	242
პროფესიული მომსახურების ხარჯი	265	181
სამგზავრო ხარჯი	147	50
ავტომობილის ხარჯები	20	38
ფრახტის ხარჯი	18	10
საოფისე ხარჯი	16	27
სატელეკომუნიკაციო ხარჯი	13	38
სარეკლამო ხარჯი	4	83
სხვა	622	313
	3,480	6,408

*გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე 1,475 ლარის ოდენობით 2017 წლის ბოლოსთვის იყო რეკლასიფიცირებული გაყიდვის და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან ცალკე ერთეულად (იხ. შენიშვნა 5(ბ)).

9. წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)

'000 ლარი	2018	2017
აღიარებული მოგებასა ან ზარალში		
ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული წმინდა მოგება	338	-
საპროცენტო შემოსავალი	26	-
ფინანსური შემოსავალი	364	-
საპროცენტო ხარჯი არაუზრუნველყოფილ სესხზე პირდაპირი მშობელი კომპანიისგან	-	(234)
ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული წმინდა ზარალი	-	(69)
ფინანსური ხარჯები	-	(303)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი) აღიარებული მოგებასა ან ზარალში	364	(303)

10. მოგების გადასახადი

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი კორპორატიული მოგების გადასახადის რეფორმის თაობაზე (ასევე ცნობილი, როგორც კორპორატიული დაბეგვრის ესტონური მოდელი) რომელსაც დაბეგვრის მომენტი გადააქვს მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საგადასახადო პერიოდებისთვის.

საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, გადასახადის ჩათვლა შესაძლებელია 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელ მოგებაზე მიმდინარე გადახდილი გადასახადისთვის, თუ ეს მოგება განაწილებულია 2017 ან მომდევნო წლებში. 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას შეუძლია მოითხოვოს გადასახადის ჩათვლა 2019-ში და შემდგომ წლებში განაწილებული მოგებისთვის 873 ათასი ლარის ოდენობით.

11. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მანქანა- დანადგარები	ელექტრონული ავტომობილები	მოწყობილობები	სხვა	სულ
თვითღირებულება					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	-	302	845	20	1,167
შესყიდვები	25	126	102	145	398
გაყიდვები	-	(289)	(18)	(2)	(309)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	25	139	929	163	1,256
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	25	139	929	163	1,256
შესყიდვები	-	-	131	89	220
გაყიდვები	-	(12)	(15)	-	(27)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	25	127	1,045	252	1,449
ცვეთა					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	-	(171)	(267)	(11)	(449)
ცვეთის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(3)	(41)	(278)	(4)	(326)
გაყიდვები	-	196	9	2	207
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(3)	(16)	(536)	(13)	(568)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	(3)	(16)	(536)	(13)	(568)
ცვეთის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(2)	(27)	(315)	(8)	(352)
გაყიდვები	-	11	10	-	21
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	(5)	(32)	(841)	(21)	(899)
საბალანსო ღირებულება					
2017 წლის 1 იანვარს	-	131	578	9	718
2017 წლის 31 დეკემბერს	22	123	393	150	688
2018 წლის 31 დეკემბერს	20	95	204	231	550

გაყიდვების თვითღირებულებასა და გაყიდვებისა და ადმინისტრაციულ ხარჯებზე დარიცხული ცვეთის ხარჯი განხილულია მე-7 და მე-8 შენიშვნებში, შესაბამისად.

12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2018 წელი	31 დეკემბერი, 2017 წელი
სავაჭრო მოთხოვნები		8,345	6,839
ავანსები		-	83
სხვა მოთხოვნები		661	168
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		9,006	7,090
გამოკლებული: უიმედო ვალის ანარიცხი	16(ბ)(ii)	(703)	(2,413)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ნეტო		8,303	4,677

„კომპანიის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნაშთი ბანკში	580	5,041
	580	5,041

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკებში არსებული ფულადი ნაშთები არც გაუფასურებული და არც ვადაგადაცილებულია. „კომპანიის“ დამოკიდებულება საპროცენტო რისკზე და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

14. კაპიტალი და კაპიტალის მართვა

(ა) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს „კომპანიის“ სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში მოცემული კაპიტალის ნომინალურ რაოდენობას.

'000 ლარი	2018	2017
გამოშვებული და გადახდილი საწესდებო კაპიტალი		
1 იანვრის მდგომარეობით	333	333
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	333	333

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, „კომპანიის“ გასანაწილებელი რეზერვი შეზღუდულია ფასს-ების საფუძველზე მომზადებული „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებით.

(გ) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, თუმცა ჯგუფის მიზანია უზრუნველყოს ძლიერი კაპიტალის ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილებისა და ბაზრის მონაწილეთა ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, კომპანიის შემოსავლების და მოგების და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომელიც ძირითადად ფინანსდება კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით.

კომპანიის სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	2018	2017
სულ ვალდებულებები	6,692	4,751
გამოკლებული: ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(580)	(5,041)
წმინდა სესხი	6,112	(290)
სულ კაპიტალი	7,225	6,225
სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	0.85	(0.05)

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომაში არ ყოფილა ცვლილებები წლის განმავლობაში. კომპანია არ ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებს.

15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
დარიცხული ხარჯები*	2,674	1,322
ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ*	1,874	-
სავაჭრო ვალდებულებები	760	1,029
სახელფასო ვალდებულებები	645	1,504
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	516	-
სხვა ვალდებულებები	10	21
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	-	875
	6,479	4,751

*დარიცხული ხარჯი და ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ ძირითადად მოიცავს როიალტისა და ადამიანური რესურსის ხარჯებს.

„კომპანიის“ დამოკიდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებულ სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე განხილულია მე-16 შენიშვნაში.

16. სამართლიანი ღირებულება და რისკის მართვა

(ა) სააღრიცხვო კლასიფიკაცია და სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება აქტივის გაყიდვით მიღებული ან ვალდებულების გადასაცემად გადასახდელი ფასის მისაახლოებლად ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ჩვეულებრივ ოპერაციაში შეფასების დღეს. თუმცა, გაურკვევლობების და სუბიექტური მსჯელობის გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნეს ინტერპრეტირებული, როგორც აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში რეალიზებადი ღირებულება.

„კომპანიამ“ ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით განსაზღვრა. შეფასების ტექნიკის მიზანია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრებამდე მისვლა. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივის და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება გაანგარიშდება მომავალი ძირითადი თანხის და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება პროცენტის საბაზრო განაკვეთით ანგარიშგების დღეს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ „კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას უახლოვდება.

(ბ) ფინანსური რისკების მართვა

„კომპანია“ ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით დამოკიდებულია შემდეგ რისკებზე:

- ა) საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 16(ბ)(ii);
- ბ) ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ შენიშვნა 16(ბ)(iii);
- გ) საბაზრო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 16(ბ)(iv).

(i) რისკების მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „კომპანიის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე და ის პასუხს აგებს „კომპანიის“ რისკების მართვის პოლიტიკების შემუშავებასა და მონიტორინგზე და მისი საქმიანობის შესახებ აქციონერებისთვის რეგულარულ ანგარიშგებაზე.

„კომპანიის“ რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის.

რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და „კომპანიის“ საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტებისა და პროცედურების გამოყენებით, „კომპანიის“ მიზანს წარმოადგენს შეიმუშაოს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც ყველა თანამშრომელს ესმის მისი ფუნქცია და ვალდებულება.

აქციონერები თვალყურს ადევნებენ ხელმძღვანელის მიერ „კომპანიის“ რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებთან შესაბამისობის კონტროლს და მიმოხილვენ რისკების მართვის სტრუქტურის ადეკვატურობას „კომპანიის“ წინაშე არსებულ რისკებთან მიმართებაში.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კომპანიის“ ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც კლიენტი ან ფინანსური დოკუმენტის ხელშემკვრელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა „კომპანიის“ კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან და სახელშეკრულებო აქტივებიდან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თითოეული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებას წარმოადგენს.

კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე მოგებაში ან ზარალში აღიარებულმა გაუფასურების აღდგენამ 1,195 ათასი ლარი შეადგინა (2017: გაუფასურების ზარალი 1,475 ათასი ლარის ოდენობით).

სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები

„კომპანიის“ საკრედიტო რისკზე დამოკიდებულებაზე მოქმედებს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები, ასევე ფაქტორები, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინონ „კომპანიის“ კლიენტთა ბაზის საკრედიტო რისკზე, მათ შორის იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკზე, რომელშიც ოპერირებენ კლიენტები. 2018 წელს „კომპანიის“ შემოსავლის დაახლოებით 62% (2017: 49%) უკავშირდება ერთი კლიენტის სავაჭრო ოპერაციებს.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა რომლის მიხედვითაც ყოველი კლიენტი განიხილება ინდივიდუალურად მის კრედიტუნარიანობაზე სანამ კომპანია მას სტანდარტულ გადახდისა და მიწოდების პირობებს შესთავაზებს. კომპანიის შეფასება მოიცავს გარე რეიტინგებს, თუ ისინი ხელმისაწვდომია, ფინანსურ ანგარიშგებებს, საკრედიტო სააგენტოს ინფორმაციას,

ინდუსტრიულ ინფორმაციას და ზოგ შემთხვევაში საბანკო მონაცემებს. თითოეული კლიენტისთვის წესდება გაყიდვების ლიმიტები და გადაიხდება რეგულარულად. ნებისმიერი გაყიდვები რომელიც აჭარბებს ლიმიტებს საჭიროებს დადასტურებას.

„კომპანიის“ კლიენტების უმეტესობა ოპერაციებს ახორციელებდა „კომპანიასთან“ სამ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. კლიენტების საკრედიტო რისკის შემოწმებისას, კლიენტები ჯგუფდება მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის მათი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის, ასაკობრივი პროფილის, ხანდაზმულობის და განვლილი ფინანსური სირთულეების არსებობის გათვალისწინებით. სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები უკავშირდება კომპანიის კლიენტებს.

„კომპანია“ სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებთან მიმართებაში არ მოითხოვს უზრუნველყოფას.

„კომპანია“ ადგენს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს მოსალოდნელი ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან მიმართებაში.

„კომპანიის“ სამი უმსხვილესი კლიენტის სავაჭრო მოთხოვნების და სახელშეკრულებო აქტივების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს 9,083 ათასი ლარია (2017 წლის 31 დეკემბერს: 4,427 ათასი ლარი), რაც მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნების და სახელშეკრულებო აქტივების 82%-ია (2017 წლის 31 დეკემბერს: 96%).

საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება სავაჭრო მოთხოვნებისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის, ანგარიშგების თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონის მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
'000 ლარი		
ადგილობრივი	9,120	4,594
სხვა	1,952	-

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

კომპანია ყველა საკრედიტო რისკის დაქვემდებარებას შესაბამის დონეს უსადაგებს იმ მონაცემების მიხედვით, რომლებიც ასახავენ მოსალოდნელ ზარალის რისკს (გარე რეიტინგების, აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგებების, ხელმძღვანელობის ანგარიშების და ფულადი ნაკადების მოლოდინების და კლიენტებზე ხელმისაწვდომი პრეს ინფორმაციის ჩათვლით, მაგრამ არ შემოიფარგლება ამით) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკის დონეები განისაზღვრება ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორებით, რომელიც დეფოლტის რისკის ამსახველია და შესაბამისობაშია გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებთან სააგენტოებიდან, როგორიცაა „Fitch Ratings“.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებასა და სავაჭრო მოთხოვნებზე და კლიენტების სახელშეკრულებო აქტივებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ბრუტო 31 დეკემბერი 2018	რეზერვი 31 დეკემბერი 2018
'000 ლარი		
არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული	3,576	(49)
0-90 დღემდე ვადაგადაცილება	2,441	(307)
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	6,273	(862)
	12,290	(1,218)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ გამოიყენა 5 წლიანი მომავალი გარემოებების ანალიზი. შემდეგი მნიშვნელოვანი ვარაუდები იქნა გამოყენებული ფულადი ნაკადების მოლოდინების ანალიზისას:

- დეფოლტის ალბათობა 2.1%-ს ოდენობით და 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იქნა გამოყენებული არა დეფოლტირებულ კონტრაგენტებზე, რადგან მათთან არ მომხდარა საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა, ხოლო დეფოლტირებულ კონტრაგენტებზე კომპანიამ გამოიყენა 100%-იანი დეფოლტის ალბათობა და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას, კომპანია ითვალისწინებს რამდენიმე შესაძლო გარემოებების განვითარებას თითოეული მომხმარებელთა ჯგუფისთვის, საკრედიტო ზარალის დადგომის შემთხვევების ჩათვლით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანიამ გამოიყენა თითოეული კლიენტის მიმდინარე ფინანსურ მდგომარეობაზე ყველა გონივრული და დამხმარე ხელმისაწვდომი ინფორმაცია.

- ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 9.5% -ს ოდენობით გამოყენებულ იქნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დისკონტირებისას, ფულის ღირებულების დროში გათვალისწინების მიზნით.

უზრუნველყოფის ძირითადი ნაწილი მიკუთვნება ერთ კონკრეტულ კონტრაგენტზე, რომლის მიმართ მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო ვადაგადაცილებული. 2018 წლის 31 დეკემბრის შემდგომ, დაახლოებით 1,235 ათასი ლარი 6,273 ათასი ლარიდან, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, გადახდილ იქნა ზემოთხსენებული კონტრაგენტის მიერ. ხელმძღვანელობა მოელის დარჩენილი ვადაგადაცილებული მოთხოვნების სრულად დაფარვას 2019 წლის აგვისტოსთვის.

შესადარისი ინფორმაცია ბასს 39-ს მიხედვით

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	ბრუტო 31 დეკემბერი 2017	რეზერვი 31 დეკემბერი 2017
არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული	1,973	-
0-3 თვემდე ვადაგადაცილება	55	(4)
4-6 თვემდე ვადაგადაცილება	145	(9)
7-12 თვემდე ვადაგადაცილება	1,965	(295)
1-2 წლამდე ვადაგადაცილება	1,527	(763)
2 წელზე მეტი ვადაგადაცილება	1,342	(1,342)
	7,007	(2,413)

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არა გაუფასურებული თანხები რომლებიც არიან 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული დაბრუნებადია, წარსული გადახდების გამოცდილებაზე დაყრდნობით და კლიენტთა საკრედიტო რისკის სიღრმისეული ანალიზით, შესაბამისი კლიენტების საკრედიტო რეიტინგების ჩათვლით, თუ ისინი ხელმისაწვდომია.

მოძრაობა სავაჭრო მოთხოვნების და სახელშეკრულებო აქტივების გაუფასურების რეზერვში

მოძრაობა სავაჭრო მოთხოვნების და სახელშეკრულებო აქტივების გაუფასურების რეზერვში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 ლარი	ინდივიდუალური გაუფასურება 2018	ინდივიდუალური გაუფასურება 2017
ნაშთი წლის დასაწყისში	2,413	938
წლის წმინდა (აღდგენა)/გადახდა	(1,195)	1,475
ნაშთი წლის ბოლოს	1,218	2,413

სესხის მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ

დაკავშირებული მხარეების მიმართ სასესხო მოთხოვნები 826 ათასი ლარის ოდენობით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017: ნული) ასახავს ჰონგ-კონგში დაფუძნებულ ჰუავეი ჯგუფზე გაცემულ 2.8-2.9%-იან მოკლევადიან სესხებს 2018 წლის განმავლობაში.

გაუფასურების ზარალი სესხის მოთხოვნებზე დაკავშირებული მხარეების მიმართ ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპის მიხედვით და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ხანდაზმულობებს. კომპანია მიიჩნევს რომ მის სასესხო მოთხოვნებს დაკავშირებული მხარეების მიმართ გააჩნია დაბალი საკრედიტო რისკი კონტრაგენტის გარე საკრედიტო შეფასებებზე დაყრდნობით.

დაკავშირებული მხარეების მიმართ სასესხო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის კომპანია იყენებს სასესხო უზრუნველყოფის შეფასების მსგავს მიდგომას.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

ბანკის ნაშთები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები საქართველოს ბანკებშია განთავსებული, რომელთა ემიტენტის მოკლევადიანი დეფოლტის რეიტინგი, ფიტჩის რეიტინგის საფუძველზე არის B. „კომპანია“ არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს მასზე დაკისრებულ ვალდებულებას.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გაუფასურება ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის მიხედვით და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ხანდაზმულობებს. კომპანია მიიჩნევს, რომ მისი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ხასიათდება დაბალი საკრედიტო რისკით, კონტრაგენტების გარე საკრედიტო რეიტინგებზე დაყრდნობით.

კომპანია ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას იყენებს სასესხო უზრუნველყოფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მსგავს მიდგომას.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანია“ ვერ შესძლებს მისი ფინანსური ვალდებულებების დროულად შესრულებას. „კომპანიის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შემოღებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან „კომპანიის“ რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკზე დამოკიდებულება

ქვემოთ მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. თანხები მოცემულია მთლიანად და დისკონტირების გარეშე და ისინი მოიცავენ მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს.

31 დეკემბერი 2018

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები		
		სულ	1 წელზე ნაკლები	1-5 წლამდე
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	5,308	5,308	5,308	-

31 დეკემბერი 2017

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები		
		სულ	1 წელზე ნაკლები	1-5 წლამდე
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,351	2,351	2,351	-

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შესული ფულადი ნაკადები შესაძლოა მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით წარმოიშვას.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს „კომპანიის“ შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

„კომპანია“ არ იყენებს ჰეჯირების ანგარიშგებას მოგებაში ან ზარალში მერყეობის სამართავად.

სავალუტო რისკი

„კომპანია“ ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმის გათვალისწინებით, რომ არსებობს შეუსაბამობა „კომპანიის“ მიერ განხორციელებული ყიდვა-გაყიდვის და კრედიტების ვალუტებსა და მის სამუშაო ვალუტას შორის.

„კომპანიის“ სამუშაო ვალუტაა ქართული ლარი („ლარი“). ამ ოპერაციებში გამოყენებული ვალუტის უმეტესობა აშშ დოლარშია დენომინირებული.

სავალუტო რისკზე დამოკიდებულება

„კომპანიის“ დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2018	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2017
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	436	3,592
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7,641	4,412
სესხის მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ	826	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(4,852)	(1,649)
წმინდა დამოკიდებულება	4,051	6,355

წლის განმავლობაში გამოყენებულ იქნა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		ანგარიშგების წარდგენის თარიღით არსებული კურსი	
	2018	2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აშშ დოლარში	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922

ყველა სხვა ვალუტასთან მიმართებაში ლარის კურსის ცვლილებას 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2017 წლის 31 დეკემბერს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე უნდა ემოქმედა ქვემოთ ნაჩვენები თანხებით მოგებაზე/(ზარალზე). ანალიზი უშვებს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, მუდმივი რჩება და ის გამორიცხავს ნებისმიერ გავლენას საპროგნოზო გაყიდვებსა და შესყიდვებზე.

მგრძნობელობის ანალიზი

გონივრულ ფარგლებში ლარის კურსის შესაძლო გამყარება/(შესუსტება), ქვემოთ ნაჩვენების შესაბამისად, აშშ დოლართან მიმართებაში 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იმოქმედებდა აშშ დოლარში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და იმოქმედებდა მოგებას ან ზარალზე დაბეგვრამდე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ვალუტის მოძრაობას არ ექნება პირდაპირი გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან საკუთარ კაპიტალზე. ანალიზში დაშვებაა გაკეთებული, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, მუდმივი დარჩება და ის გამორიცხავს ნებისმიერ გავლენას საპროგნოზო გაყიდვებსა და შესყიდვებზე.

	მოგება ან ზარალი	
	ლარის კურსის გამყარება	ლარის კურსის შესუსტება
'000 ლარი		
31 დეკემბერი 2018		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(405)	405
31 დეკემბერი 2017		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(636)	636

(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიაზე არსებითად არ მოქმედებს საპროცენტო განაკვეთის რისკი და ცვლილებებს საპროცენტო განაკვეთში არ ექნება არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე რადგანაც კომპანიის სასესხო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ ატარებენ ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთს.

კომპანიას არ გააჩნია ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან გასაყიდად ფლობილი. მაშასადამე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნებოდა გავლენა მოგებასა ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

17. პირობითი და სხვა ვალდებულებები

(ა) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „კომპანიას“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება „კომპანიის“ ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ „კომპანია“ არ მიიღებს ადეკვატურ სადაზღვევო ანაზღაურებას, არსებობს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „კომპანიის“ ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(ბ) სასამართლო დავა

„კომპანია“ ჩართული არ არის რაიმე სახის მნიშვნელოვან სასამართლო დავაში მოპასუხის სახით. სასამართლო დავის მოსალოდნელ შედეგს „კომპანია“ ითვალისწინებს შესაბამისი მოთხოვნების დაბრუნებადობის შეფასების პროცესში.

(გ) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს რაიმე დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებებისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) მშობელი საწარმო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

„კომპანიის“ პირდაპირი მშობელი კომპანიაა „Huawei Technologies Cooperatief U.A.“. კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანია და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა „Huawei Investment & Holding Co., Ltd“, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის კანონმდებლობის ქვეშ რეგისტრირებული იურიდიული პირი.

„კომპანიის“ პირდაპირი მშობელი კომპანია არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას. მომდევნო უმაღლესი მშობელი კომპანია, რომელიც გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას არის „Huawei Investment & Holding Co., Ltd“.

(ბ) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წლის განმავლობაში წამყვანმა ხელმძღვანელობამ მიიღო შემდეგი ანაზღაურება:

'000 ლარი	2018	2017
ხელფასები და ბონუსები	360	336

(გ) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

’000 ლარი	ოპერაციის ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დარჩენილი ნაშთი	
			31 დეკემბერი	31 დეკემბერი
	2018	2017	2018	2017
სესხის მოთხოვნები:				
საერთო მმართველობის ქვეშ				
მყოფი საწარმოები	1,899	-	826	-
სესხები და კრედიტები:				
პირდაპირი მშობელი კომპანია	-	(3,702)	-	-
საქონლის და მომსახურების				
შესყიდვა:				
საერთო მმართველობის ქვეშ				
მყოფი საწარმოები	1,896	1,048	3,938	482
საქონლის და მომსახურების				
გაყიდვა:				
საერთო მმართველობის ქვეშ				
მყოფი საწარმოები	1,701	-	1,958	-
როიალტის საკომისიო*:				
საერთო მმართველობის ქვეშ				
მყოფი საწარმოები	797	979	797	979

* როიალტი წარმოადგენს „Huawei Technologies Co., Ltd“-ისთან-გაფორმებული ინტელექტუალური ქონების სალიცენზიო ხელშეკრულების საფუძველზე გადახდას. სალიცენზიო ხელშეკრულების თანახმად, „კომპანიამ“ უნდა გადაიხადოს როიალტი პროგრამული უზრუნველყოფის განახლებიდან და ტექნიკური მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლის 7,5%-ის ოდენობით, თითოეული სააღრიცხვო პერიოდისთვის.

ყველა დარჩენილი ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან უნდა ანაზღაურდეს ფულადი სახით, ანგარიშგების თარიღიდან ექვსი თვის განმავლობაში.

19. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული კომპანიის მიერ.

(ა) შემოსავალი

კომპანიამ ფასს 15 თავდაპირველად გამოიყენა 2018 წლის იანვრიდან. ინფორმაცია კომპანიის კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკებზე იხილეთ შენიშვნა 6(დ)-ში. ფასს 15 ის თავდაპირველი გამოყენების ზეგავლენა აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

(ბ) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

„კომპანიის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო ხარჯი;
- საპროცენტო შემოსავალი სესხის მოთხოვნებზე;
- ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

„ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე;

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან/და ზარალი აღირიცხება ნეტო საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის გათვალისწინებით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა მოგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(გ) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები კონვერტირდება „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტაში, ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები ანგარიშგების დღეს კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში, ამ თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. ფულად ერთეულებზე მოგება ან ზარალი უცხოურ ვალუტაში წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას სამუშაო ვალუტაში, კორექტირებულს ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში, და უცხოურ ვალუტაში არსებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის, გადაყვანილს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

ოპერაციებში წარმოშობილი ცვლილებები უცხოურ ვალუტაში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(დ) მოკლევადიანი თანამშრომელთა სარგებელი

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ბენეფიტის ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში მოსალოდნელი გადასახდელი თანხის ვალდებულების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ „კომპანიას“ ექნება ამგვარი თანხების გადახდის მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, თანამშრომლების მიერ უკვე გაწეული მომსახურების შედეგად და თუ ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იქნას შეფასებული.

(ე) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

(გ) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. ის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის საწარმოთა გაერთიანებას, ან პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს უკავშირდება.

(ი) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი ცვლილება. მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან გამომდინარე ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი შევიდა ძალაში 2016 წელს და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო საერთაშორისო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან მოგების განაწილების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. დაბეგვრის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და ზღვარ გადაცილებულ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია მიმდინარე გადახდილი გადასახადისთვის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდგომ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის დღისა ან იმ პერიოდისა, რომლის დროსაც ხდება დივიდენდების გადახდა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ განსაზღვრული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო ბაზებს და მათ საბალანსო ღირებულებას და, შესაბამისად, არ წარმოიშვება გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები.

საგადასახადო ზარალი დაგროვილი წინა პერიოდებში არ შეიძლება იყოს გამოყენებული მომავალი დასაბეგრი მოგების საპირწონედ.

(წ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. თვითწარმოებული აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოყვანას, ერთეულების დემონტაჟის და გატანის ხარჯებს და ადგილმდებარეობის დასუფთავების სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას, ასევე კაპიტალიზებული სესხის ხარჯებს. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

როდესაც ძირითადი საშუალების ნაწილებს განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ძირითადი კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება ნეტო სახით, მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის/სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების გამოცვლის ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდო იქნება, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „კომპანიაში“ შემოედინება, და მისი ხარჯი შესაძლებელია სანდოდ იქნას შეფასებული. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური გამოყენების დანახარჯების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, მათი გაწევისთანავე.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან „კომპანიის“ შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებას, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ცვეთის აღიარება ხდება მოგებაზარალში წრფივი მეთოდის მიხედვით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებული აქტივების ცვეთა ხდება იჯარის უფრო მოკლე ვადის და მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, თუ გონივრულ ფარგლებში აშკარა იქნება, რომ „კომპანია“ მიიღებს საკუთრების უფლებას იჯარის ვადის ბოლოსთვის.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების ერთეულების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადა, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– მანქანა-დანადგარები	10 წელი;
– სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი;
– ელექტრონული მოწყობილობები	3 წელი;
– სხვა	5 წელი.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და, შესაბამის შემთხვევაში, იცვლება საჭიროებისამებრ.

(თ) ფინანსური ინსტრუმენტები

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების და ზოგიერთი არა ფინანსური ერთეულების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებების აღიარებასა და შეფასებისთვის.

(iv) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება როდესაც კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება. ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ღირებულებით.

(v) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ხარჯით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულება მოგება ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაგროვილი დაუფარავი ინტერესის გადახდას წარმოადგენს.

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაგროვილი დაუფარავი ინტერესის გადახდას წარმოადგენს.

თავდაპირველი აღიარებისას კაპიტალის ინვესტიციისთვის რომელიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, კომპანიას შეუძლია უპირობოდ აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვა. ეს არჩევანი ხორციელდება ინვესტიცია-ინვესტიციით საფუძველზე.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ცვეთადი ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ ავლნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანიას შეუძლია უპირობოდ აღიაროს ფინანსური აქტივი რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს პირობებს, როგორც შეფასებადი ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას რომელიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

კომპანიის ფინანსური აქტივები მოიცავს სასესხო მოთხოვნებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და არის კლასიფიცირებული ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების კატეგორიაში. ამორტიზირებული ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალით. ნებისმიერი აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა საბანკო ნაშთებს 3 თვიანი ან ნაკლები ხანდაზმულობით შემენის დღიდან, რომლებიც ექვემდებარებოდა სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებების არა არსებით რისკს.

(vi) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა მოგება და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგება ან ზარალში (გარდა კომპანიის საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილებისა, რომელიც აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში). სხვა ფინანსური ვალდებულებები შესაბამისად აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან მოგება და ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

კომპანია ყველა ფინანსურ ვალდებულებას აფასებს ამორტიზირებული ღირებულებით.

(vii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- ფინანსური აქტივის პირობების ცვლილება რომელიც იქვევს შეუსაბამობას „SPPI“ კრიტერიუმთან (ანუ კონვერტაციის ფუნქციის გათვალისწინება).

თუ შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, კომპანია ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილ ფინანსურ აქტივს და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის სრული საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას კომპანია აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად ბანკის მიერ განხორციელებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთში სებ-ს მიერ გაკეთებული საკვანძო განაკვეთების ცვლილების გამო, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის საშუალებას და კომპანიას აქვს საშუალება მიიღოს შეცვლილი განაკვეთი ან მოითხოვოს სესხის ძველ პირობებზე დატოვება ჯარიმის გადახდის გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებას ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(viii) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს ვადა გასდის, უქმდება ან თავისუფლდება. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულატი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ix) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და

მხოლოდ მაშინ როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. კომპანიას ამჟამად გააჩნია ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება, თუ ეს უფლება არ არის პირობითი და დამოკიდებული მომავალ მოვლენაზე და გამოყენებადი როგორც ბიზნესის ნორმალური მიმდინარეობისას ასევე დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან კომპანიის და ყველა სხვა კონტრაგენტის გაკოტრების შემთხვევაში.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

კომპანია აკლასიფიცირებდა თავის არა-წარმოებულ ფინანსურ აქტივებს როგორც სესხებს და მოთხოვნებს.

კომპანია აკლასიფიცირებდა არა-წარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში.

(x) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა

„კომპანია“ თავდაპირველად ახდენს სესხებისა და მოთხოვნების აღიარებას მათი წარმოშობის დღეს. ყველა სხვა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება ვაჭრობის დღეს, როდესაც „კომპანია“ ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე.

„კომპანია“ წყვეტს მისი ფინანსური აქტივის აღიარებას, როცა ვადა გასდის სახელშეკრულებო უფლებებს აქტივიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე, ან თუ ის გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს ოპერაციაში, რომელშიც გადაეცემა არსებითად ყველა რისკი და ფინანსური აქტივის ფლობის ანაზღაურება. ნებისმიერი პროცენტი გადაცემულ ფინანსურ აქტივზე, რომელსაც ქმნის ან ინარჩუნებს „კომპანია“, აღიარდება ცალკე აქტივის ან ვალდებულების სახით.

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როცა მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა.

(xi) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები – შეფასება

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები ფინანსური აქტივების კატეგორიას განეკუთვნებიან, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომელთა კოტირება აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სესხები და მოთხოვნები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს ფინანსური აქტივების შემდეგ კლასებს: სავაჭრო მოთხოვნები, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და სხვა მიმდინარე აქტივები.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა საბანკო ნაშთებს 3 თვიანი ან ნაკლები ხანდაზმულობით შემენის დღიდან, რომლებიც ექვემდებარებოდა სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებების არა არსებით რისკს.

(xii) არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებული იყო სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ეს ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხებოდა ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავდა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(ი) გაუფასურება

(xiii) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

- ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის;
- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სესხის ინვესტიციებისთვის; და
- სახელშეკრულებო აქტივებისთვის.

კომპანია აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- ვალის უზრუნველყოფა რომელსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ვალის უზრუნველყოფა და საბანკო ნაშთები რომლისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევების გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია;.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ვალის უზრუნველყოფა გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- გამცემის ან მიმღების არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- კომპანიის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურირაცია იმ პირობებით რომლებსაც კომპანია სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებელის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაციის გამოყენება; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სესხის უზრუნველყოფებისთვის, ზარალის რეზერვი აისახება მოგებაში ან ზარალში და აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც ჯგუფს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების იმედი. ინდივიდუალური კლიენტების შემთხვევაში როდესაც ფინანსური აქტივი 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია კომპანია იყენებს მთლიანი

საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკას, მსგავსი აქტივების ამოღების წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. კორპორატიული კლიენტებისთვის კომპანია დამოუკიდებლად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის ჩამოწერილი თანხიდან არსებითი ოდენობის ამოღებას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

(ii) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები, რომელებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, კაპიტალში წილობრივი მონაწილეობის პროცენტის ჩათვლით, შეფასდა თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის განსასაზღვრად, არსებობდა თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება.

ფინანსური აქტივი მიჩნეული იყო გაუფასურებულად თუ ობიექტური მტკიცებულება მიანიშნებდა იმაზე, რომ ზარალის შემთხვევა დამდგარია აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, და რომ ზარალის შემთხვევას ჰქონდა უარყოფითი გავლენა საიმედოდ შეფასებადი, აქტივის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე.

ფინანსური აქტივის (ფასიანი ქაღალდების ჩათვლით) გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება მოიცავდა შემდეგს:

- მევალის ვადაგადაცილება ან დეფოლტი;
- კომპანიის მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების რესტრუქტურისა იცთ პირობებზე, რომლებსაც კომპანია სხვაგვარად არ განიხილავდა;
- ნიშნები იმისა, რომ მოვალე ან ემიტენტი გაკოტრდება;
- მსესხებლების ან ემიტენტების გადახდის სტატუსის უარყოფითი ცვლილება კომპანიაში;
- ეკონომიკური გარემოებები რომლებიც უკავშირდება დეფოლტს;
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა, ან
- დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებენ, რომ ადგილი აქვს შეფასებად კლებას მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან.

დამატებით, ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებისთვის, არსებითი ან განგრძობითი სამართლიანი ღირებულების ვარდნა მის თვითღირებულებაზე დაბლა წარმოადგენდა გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებას.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

კომპანია ამ აქტივების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს როგორც ინდივიდუალურ, ისე ჯგუფურ დონეზე. ყველა ინდივიდუალურად არსებითი აქტივი ინდივიდუალურად ფასდება გაუფასურების დასადგენად. ის აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულად არ მიიჩნევა, შემდგომ ჯგუფურად ფასდება გაუფასურებაზე, რომელიც გაწეულია, მაგრამ ჯერ არ არის იდენტიფიცირებული. აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არსებითი არ არის, ჯგუფურად ფასდება გაუფასურებაზე მსგავსი რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების დაჯგუფების გზით.

ჯგუფური გაუფასურების შეფასებისას კომპანია იყენებდა დეფოლტის ალბათობის, აღდგენის ვადების და გაწეული ზარალის ისტორიულ მაჩვენებლებს, კორექტირებულს ხელმძღვანელობის განსჯით იყო თუ არა მიმდინარე ეკონომიკური და საკრედიტო პირობები ისეთი, რომ ფაქტიური ზარალი ისტორიულ მაჩვენებლებზე მეტი ან ნაკლები ყოფილიყო.

გაუფასურების ზარალი ანგარიშდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირდება

აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აისახება რეზერვის ანგარიშზე. თუ კომპანია მიიჩნევს, რომ არ არსებობს აქტივის აღდგენის რეალური პერსპექტივა, შესაბამისი თანხები ჩამოიწერება. გაუფასურებულ აქტივზე პროცენტის აღიარება გაგრძელდება დისკონტირების დაბრუნების გზით. როდესაც შემდგომი მოვლენა იწვევს გაუფასურების ზარალის კლებას და ამგვარი კლება შესაძლოა ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოშობილ მოვლენას, გაუფასურების ზარალის კლება აღდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან (CGU). კომპანიის კორპორატიული აქტივები არ ახდენენ ცალკე ფულადი ნაკადების გენერირებას და ისინი გამოიყენება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთზე მეტი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები მიეკუთვნება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელ ერთეულს გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე, იმ ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურების შეფასების ფარგლებში, რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო აღდგენად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გუდვილის გაუფასურების ზარალი არ არის აღდგენადი. სხვა აქტივებთან მიმართებაში, წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის თაობაზე, შემცირდა თუ არა ზარალი ან კვლავაც არსებობს თუ არა ზარალი. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია თუ აღდგენადი ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ შეფასებებშია ცვლილება. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხები აღიარდება იმ შემთხვევაში თუ, წარსული მოვლენების შედეგად, კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება რომლის შეფასებაც საიმედოდ არის შესაძლებელი, და სავარაუდოა, რომ ამ ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად აუცილებელი იქნება კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებელის გადინება. ანარიცხები გამოითვლება მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, გადასახადების გადახდამდე არსებული განაკვეთით დისკონტერებით, რაც ასახავს ფულის ღირებულების დროში მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების განაწილება აღიარდება როგორც ფინანსური ხარჯი.

21. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. უფრო ადრეული მოხმარებაც ნებადართულია. თუმცა კომპანიას ჯერ არ ჰქონდა ეს ცვლილებები მიღებული ამ ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

ფასს 16 ანაცვლებს არსებულ საიჯარო სახელმძღვანელოს, ბასს 17 იჯარების ჩათვლით, ფასიკ 4 - შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას, იმკ-15 - საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება და იმკ-27 - გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას.

სტანდარტი ძალაშია ყოველწლიური პერიოდებისთვის 2019 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. ხელმძღვანელობა აანალიზებს ახალი სტანდარტების პოტენციურ ზეგავლენას და მოელის, რომ მათ არ ექნებათ არსებითი გავლენა მის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან ვალდებულებების შესრულებაზე.